



Udruženje građana češkog porijekla
Spolek občanů českého původu

česká beseda

Sarajevo

INFORMATOR broj 2/2020. Period od 01.07. do 31.12.2020. godine

Dragi članovi!

nastavili smo s radom u uslovima koji nam nisu nudili previše mogućnosti za sastajanje. Češki kutak nismo mogli organizirati jer nam to okolnosti nisu dozvoljavale, a časovi češkog jezika za Besedine članove su isto tako pali u drugi plan. Lektorica Jana Skoumalová je nastavu sa studentima na Filozofskom fakultetu, u okviru Lektorata za češki jezik, održavala isključivo online u iščekivanju da iz Republike Češke u Sarajevo dođe novi lektor/ica na njeno mjesto. Naši članovi koji su pohađali do prošle godine kurs češkog jezika, jednostavno nisu imali interes i mogućnosti za ovakav vid nastave. Planirane aktivnosti koje smo uvrstili u drugo polugodište, s realne tačke gledišta na naš način življenja u vrijeme pandemije koronavirusa, bile su preambiciozno zamišljene za ostvariti u datim uslovima i bilo ih je na kraju gotovo nemoguće realizirati. Kurs češkog jezika koji se svake godine održava u Republici Češkoj otkazan je, a naša kandidatkinja je bila Tanja Klubička. Nažalost, i planirana zajednička izložba s članovima mostarskog Društva Češkog-BiH prijateljstva "Arhitekt Karel Pařík" i s članovima "Česke besede" iz Banje Luke, čija je postavka trebala biti u Mostaru, odgođena je za narednu godinu.

Ipak, kao predsjednica Udruženja, suočavajući se svakodnevno i sama s nekim novim životom uz epidemiološke mjere, shvatila sam s vremenom da, ukoliko što prije prihvatimo ovu "novu stvarnost", utoliko imamo priliku da nastavimo "živjeti život". Zahvaljujući našoj Facebook stranici, pokušala sam ostati u kontaktu s članovima Besede i ujedno ih animirati za učešće u različitim online aktivnostima. Naša izložba "Kreativnost u slobodno vrijeme 2020" dobila je tako još jedno lice. Naime, postavljena je na YouTube i na taj način, nadam se, ostala zadugo sačuvana za njene buduće virtualne posjetioce. Ono što me posebno obradovalo u ovom periodu, bio je sastanak s češkom ambasadoricom u BiH, gospođom Ivanom Hlavsovom, koja je stupila na dužnost u januaru 2020. godine i koja je inicirala ovaj sastanak.

Osim toga, u julu smo aplicirali prema Republici Češkoj za projekte u 2021. godini, uz napomenu da je 2021. godina veoma značajna za našu "Česku besedu" jer u njoj proslavljamo jubilarnih 25 godina rada. Do kraja 2020. godine obilježili smo i Dan sv. Václava (28. septembar), ali i Dan državnosti Republike Češke (28. oktobar). Drugi praznik smo obilježili zajedničkim izletom, odnosno odlaskom na Vrelo Bosne, za čiju je organizaciju zaslužna naša članica Vesna Malić koja je inače kandidatkinja za buduću predsjednicu našeg Udruženja na idućoj Izornoj skupštini koja bi trebala biti održana u 2021. godini. Okupili smo se i za Božić i Novu godinu te smo ove blagdane obilježili na otvorenom, u Parku nacionalnih manjina, gdje su Besedini članovi i prijatelji zajedno "odjenuli" u praznično ruho naše Pančičeve omorike.

Ambasada Republike Češke u BiH nije organizirala ove godine, iz dobro poznatih razloga (pandemija koronavirusa), prijem povodom 28. oktobra, a ni tradicionalno okupljanje svih "krajana" iz BiH u rezidenciji češkog ambasadora povodom božićnih i novogodišnjih blagdana.

Turbulentna 2020. godina je ostala iza nas, ali u nama i dalje ostaju želja i nada da će nam svima 2021. godina donijeti sretnije dane.

Vaša Jovanka Manžalović Šalaka

Izložba "Kreativnost u slobodno vrijeme 2020" na YouTube-u

Na našoj Facebook stranici, 19. jula 2020. godine, postavljen je link:

<https://www.youtube.com/watch?v=YEbHMOUW4C8&feature=youtu.be>

Tri lica izložbe: najprije virtualna, zatim u Muzeju književnosti i pozorišne umjetnosti BiH i sada na YouTube-u.

26.05.2020. godine – Izložba "Kreativnost u slobodno vrijeme 2020", u organizaciji Udruženja građana češkog porijekla "Česká beseda" Sarajevo, sedma je po redu iz ovog ciklusa, a sedamnaesta u okviru ciklusa "Česi u BiH". Postavljena je u nešto drugačijem obliku, u skladu s aktuelnim životnim uslovima, u saradnji s Muzejom književnosti i pozorišne umjetnosti BiH u Sarajevu. Nastala je u vrijeme kada su muzeji, koji ljubomorno čuvaju bh. historiju, koji pohranjuju našu prošlost i pomno zapisuju našu sadašnjost, zatvoreni, kada se u svim obrazovnim ustanovama nastava odvija online, kada se niz tobogane u sarajevskim parkovima ne spuštaju djeca, kada pripadnici generacije 65+ kao dio društva s dalekosežnim sjećanjem mogu samo kroz prozor komunicirati s ostalim svijetom i kada svi oni, između dobi od osamnaest i šezdeset i pet, na sreću onih najmlađih i onih u poznijim godinama, pokušavaju nesebično učiniti novonastalu stvarnost podnošljivijom.

Autorica izložbe je Jovanka Manžalović Šalaka, predsjednica Udruženja građana češkog porijekla "Česká beseda" Sarajevo, a u virtualni svijet ju je smjestila Mihnet Stupac-Avdjić, projekt koordinatorica Muzeja književnosti i pozorišne umjetnosti BiH. Svi zainteresirani su izložbu mogli pogledati u narednih 30 dana.

Stvarna postavka izložbe je otvorena 26.06.2020. godine u Muzeju književnosti i pozorišne umjetnosti BiH u prisustvu članova i prijatelja "Česke besede". Ova izložba se ujedno uklapa u program ovogodišnjeg Minority festa.

Jovanka Manžalović Šalaka

Koji historijski datum treba redovno obilježavati kao "Dan Češke u inostranstvu"?

Obaviješteni smo **7. jula 2020.** godine da se glasanje produžava do septembra 2020. godine. Prisjetit ćemo se o čemu se ustvari radi:

Glasajte za datum "Dan Čeha u inostranstvu" – poruka ministra vanjskih poslova Republike Češke

Ministar vanjskih poslova Republike Češke, Tomáš Petříček, odavno opaža značajnu ulogu sunarodnjaka u našoj historiji i našoj sadašnjosti. Smatra da bi Republika Češka trebala redovno obilježavati značaj svojih sunarodnjaka. Stoga će Ministarstvo vanjskih poslova, nakon konsultacija s vama, našim sunarodnjacima, predložiti Vladi da jedan dan u godini proglasi kao "Dan Čeha u inostranstvu". "Dan Čeha u inostranstvu" bi na taj način povećao broj značajnih datuma koje Republika Češka slavi sa sadašnjih 15 na 16.

"Ministarstvo vanjskih poslova predlaže nekoliko datuma koji su povezani s važnim ličnostima ili događajima iz sunarodnjačkog života i moli vas da do 31. 7. 2020. godine odaberete jedan od navedenih datuma koji bi vam najviše odgovarao. Naravno da pozdravljamo sve druge prijedloge koje molimo, možete slati na adresu zkz@mzv.cz".

PITANJE: Koji historijski datum treba redovno obilježavati kao "Dan Čeha u inostranstvu"?

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

Krajané si zaslouží mít svůj den! Naší ankety se již zúčastnilo přes 2 700 lidí. Rozhodli jsme se jí prodloužit až do 30. září 2020. Hlasujte a vybírejte, které z navržených dat by se mohlo stát vašim významným dnem! Jiné návrhy prosím vpisujte do komentářů.

Které historické datum by mělo být pravidelně připomínáno jako "Den Čechů v zahraničí"?

- 23. prosinec (1989) - Stříhání ostnatého drátu na západní hranici ČSSR
- 1. červenec (1932) - Den návratu zahraničních Čechů (první sjezd krajanů)
- 7. březen (1850) - Masarykův den československého zahraničí
- 17. duben (1826) - Vojtěch Náprstek jako „český konzul“
- 4. únor (1628) - Odchod J. A. Komenského z vlasti

Hlasovat můžete zde bit.ly/31zNtuC

Jovanka Manžalović Šalaka

Češki film na BHT1

Od **4. septembra 2020.** godine imali smo priliku pogledati filmove češke kinematografije zahvaljujući saradnji Ambasade Republike Češke u BiH i BHT1. Prikazani su sljedeći filmovi:

PROGRAM:

1. Povratne flaše 4. 9. 2020, 21h, BHT1
2. Učesnici putovanja 11. 9. 2020, 21h, BHT1
3. Tatina volga 18. 9. 2020, 21h, BHT1
4. Muškarci u nadi, 25. 9. 2020, 21h, BHT1

Filmovi su na češkom jeziku s titlovima na BSH.

KREĆEMO VEČERAS!!!

Pozivamo Vas da večeras od 21h na TV kanalu BHT1 pogledate češki film "Povratne flaše", prvi u ciklusu čeških filmova koji će se prikazivati svakog petka u septembru ove godine na navedenom kanalu.

Uživajte u večerašnjoj češkoj filmskoj komediji češkog oskarovca Jana Svěračka.

Jovanka Manžalović Šalaka

Sastanak s ambasadoricom Republike Češke u BiH

Jovanka Manžalović Šalaka, predsjednica "Česke besede" Sarajevo, obratila se **9. septembra 2020.** godine članovima Udruženja porukom objavljenom na našoj Facebook stranici:

Dragi članovi,

zadovoljstvo mi je prenijeti vam iskrene pozdrave ambasadorice Republike Češke u BiH, gospođe Ivane Hlavsove. Susret je upriličen 9. septembra 2020. godine u hotelu "Evropa". U srdačnom razgovoru imala sam priliku predstaviti rad našeg Udruženja, razgovarati o mom češkom porijeklu i u znak pažnje uručiti gospođi Hlavsovoj publikaciju "Od Tuzle, preko Sarajeva, do sunčanog Hvara" za koju je iskazala veliko interesovanje. Gospođa Hlavsová je također izrazila želju, kada okolnosti to budu dozvoljavale, da upozna i ostale članove Udruženja. Jovanka Manžalović Šalaka, predsjednica "Česke besede" Sarajevo

Jovanka Manžalović Šalaka

Obilježavanje Dana sv. Václava

"Česká beseda" Sarajevo je **26.09.2020.** godine obilježila Dan sv. Václava posjetom Zemaljskom muzeju. Dan zaštitnika svih Čeha je ujedno i dan kada je sarajevska Beseda obnovila rad prije 24 godine. Bio je planiran obilazak Botaničke bašte u čijem je formiranju učestvovao niz čeških stručnjaka tog doba. Predsjednica Jovanka Manžalović Šalaka je u uvodnom govoru pozdravila zamjenicu ambasadora paní Soňu Ubović, lektorice češkog jezika Janu Skoumalovu i goste. Nakon toga je u holu Odjeljenja prirodnih nauka kustos mr. Anis Hasanbegović održao predavanje o historijatu Muzeja i biljnom svijetu s posebnim osvrtom na bosanskohercegovačke endemske vrste. Najmlađe članice Leona i Nora Frimel obradovane su prigodnim poklonima, a svi okupljeni počašćeni tradicionalnim ćevapčićima.

Leona Sabolek

Izlet na Vrelo Bosne

"Česká beseda" Sarajevo je obilježila Dan državnosti Češke Republike izletom u zaštićeni Spomenik prirode Vrelo Bosne. Izlet je **10.10.2020.** godine organizirala članica Vesna Malić. Nakon okupljanja, izletnici su se zaputili fijakerima Velikom alejom prema Vrelu Bosne. Tu su šetali, razgledali izvore, fotografirali labudove, odmarali na suncu uz osvježanje. Član Besede Igor Pejić je upoznao izletnike s historijom ovog mjesta u koje su svoj rad i trud uložili njegovi preci kao i mnogi drugi Česi. Slijedio je povratak fijakerima na Ilidžu i ukusan ručak u restoranu "Fijaker".

Leona Sabolek

Album "Zajedno uz Advent 2020"

Prve pristigle fotografije za album "Zajedno uz Advent 2020" objavljene su 3. decembra 2020. godine na našoj Facebook stranici. Namjera nam je bila da i u ovoj situaciji ostanemo u kontaktu i pozvali smo članove i prijatelje naše "Česke besede" da nam šalju fotografije svojih adventskih aranžmana koje bi trebale biti uvrštene u tematski album. Svi su bili pozvani da prate postavljene fotografije i da uz jednu fotografiju, ili uz više njih koje su prema njihovom mišljenju najljepše, označe "Sviđa mi se". Proglašenje pobjednika je bilo najavljeno za Božić. Pobjednička fotografija je ujedno bila i naša božićna i novogodišnja čestitka, a sve pristigle fotografije su uvrštene u naš kalendar za 2021. godinu.

Jovanka Manžalović Šalaka

ZOOM sastanak "Krajani iz cijelog svijeta s predstavnicima Ministarstva vanjskih poslova Republike Češke"

ZOOM sastanak u kojem su učestvovali "krajani" iz cijelog svijeta održan je **11. decembra 2020.** godine. Učešće na konferenciji uzeli su predstavnici iz 38 zemalja. Na konferenciji je uzela učešće i naša "Česká beseda" Sarajevo – Anna Bašićová kao Besedina članica i Jovanka Manžalović Šalaka kao predsjednica Udruženja. Inicijatori i organizatori ovog sastanka su bile gospođe Dáša Straková – Brisel i Marta McCabe – Sjeverna Karolina.

Iz zapisnika koji je napisala Anna Bašićová izdavam:

Konstatovano je da sada u inostranstvu živi cca 2,5 miliona građana Republike Češke od čega je njih čak 400.000 registrovano kao aktivni birači. Planirano je

čak šest tematskih panela, ali se diskusija vodila najviše na sljedeće teme:

- Konzularni poslovi i mogućnosti konzularne zaštite čeških državljana u inostranstvu,
- Način i potreba za glasanjem državljana Republike Češke u inostranstvu,
- Dobivanje novih dokumenata i obnavljanje prethodnih,
- Dobivanje državljanstva Republike Češke za one koji su ga lično izgubili ili one koji ga traže po osnovu svojih predaka koji su ga nekad imali i isto po Zakonu (zbog tadašnje nemogućnosti posjedovanja dvojnog državljanstva) izgubili.

Jovanka Manžalović Šalaka

"Među nama o nama" na BHRT-u

Od **16. decembra 2020.** godine, snimljena emisija o pripadnicima nacionalnih manjina u BiH, urednice Mirele Huković-Hodžić, može se poslušati na linku: <https://bhrt.dws.ba/medju-nama-o-nama-14-12-2020/>
Emisija je bila fokusirana na sljedeće teme:

- Udruženja i njihova uloga u očuvanju tradicije, običaja, vjere, jezika i kulture nacionalnih manjina;
- Rad i djelovanje Udruženja, Vijeća i Saveza nacionalnih manjina;
- Utjecaj pandemije na rad Udruženja, Vijeća i Saveza nacionalnih manjina;

Jovanka Manžalović Šalaka

U susret blagdanima

"Česká beseda" Sarajevo je svoje tradicionalno druženje u decembru nazvala "Zajedno u susret

blagdanima na otvorenom" i organizirala 19.12.2020. godine u Parku nacionalnih manjina pod motom "Ukrasimo naše Pančičeve omorike!". Pozivu su se, osim članova, odazvali i prijatelji s kojima je nekad posađeno 6 Pančičevih omorika. Svi su ponijeli ukrase i s radošću njima okitili 3 prekrasne omorike koje su preživjele u Parku nacionalnih manjina unatoč teškoj sarajevskoj klimi. Posebno su se radovale najmlađe članice Leona i Nora, dok su odrasli uživali u prazničnoj atmosferi i druženju držeći se epidemioloških mjera. Članica Vesna Malić je po originalnoj recepturi majstorski napravila češke božićne kolače – vánočky. Njima se moglo zasladiti uz kafu, čaj ili kuhano vino koji su posluženi iz kafane obližnjeg restorana "Druga kuća". Pjevala se i rođendanska pjesma predsjednici "Česke besede" Jovanki Manžalović Šalaka koja je zamislila ovo veoma uspješno druženje prateći trendove u svijetu.

Leona Sabolek

Crveni križ Općine Novo Sarajevo

Na kućnu adresu pet članica "Česke besede" Sarajevo, Crveni križ Općine Novo Sarajevo dostavio je 29. decembra 2020. godine skromne pakete s higijenskim potrepštinama koji bi trebali barem malo da ublaže "kriznu situaciju" u doba pandemije koronavirusa. Inicijativu za ovu aktivnost pokrenula je još u oktobru 2020. godine predsjednica Udruženja Jovanka Manžalović Šalaka, a u okviru saradnje s lokalnom zajednicom.

Jovanka Manžalović Šalaka

IN MEMORIAM:

Nadežda Mikolašek – preminula 6. augusta 2020. godine
Zvezdana Đeđa Stuchly, rođ. Veis – preminula 19. augusta 2020. godine
Slavica Fleger – preminula 23. septembra 2020. godine

**Plan aktivnosti
za period od 01.01. do 30.06.2021. godine**

1. "Češki kutak" (Druga srijeda u mjesecu ili po dogovoru, od 17:00 do 19:00 sati, Franjevački samostan sv. Ante na Bistriku);
2. Obilježavanje Dana sv. Václava tradicionalnim odlaskom na zajednički izlet;
3. Saradnja s drugim "Českim besedama" i Udruženjima nacionalnih manjina;
4. Saradnja s Ambasadom Republike Češke u BiH;
5. Predstavljanje "Česke besede" Sarajevo u lokalnoj zajednici;
6. Obilježavanje važnih datuma za članove "Česke besede" Sarajevo;

Važna napomena: Svaka pomoć u realizaciji navedenih aktivnosti svih zainteresovanih članova Udruženja je dobrodošla

Uz ovaj broj INFORMATORA dodatak: KALENDAR za 2021. godinu

Sarajevo, 31.12.2020. godine

Upravni odbor "Česke besede" Sarajevo

Izvod iz statistike posjećenosti WEB stranice www.ceskabesedasa.ba
Juli – Decembar 2020. godine

Zbir po mjesecima										
Mjesec	Dnevni prosjek				Ukupno po mjesecu					
	Hits	Files	Pages	Visits	Sites	KBytes	Visits	Pages	Files	Hits
Decembar	237	170	100	56	805	150528	1696	3005	5112	7125
Novembar	571	498	91	58	796	449781	1764	2734	14951	17153
Oktobar	321	236	109	66	813	265802	2053	3383	7322	9977
Septembar	824	662	176	78	960	615004	2361	5280	19874	24725
August	313	200	125	65	946	171845	2024	3904	6205	9721
Juli	296	170	129	68	840	203606	2118	4008	5286	9178
Ukupno						1856566	12016	22314	58750	77879

INFORMATOR pripremila: Jovanka Manzalović Šalaka
Tekstovi: Leona Sabolek i Jovanka Manzalović Šalaka
Lektorisala: Gordana Frimel
DTP: Senka Paunović

Tel: (387) 061 504 408;
Manzalović Š. Jovanka

061 701 040;
Vladimir Lukačević

061 911 983;
Sabolek Leona

ceska_beseda_sa@yahoo.com

www.ceskabesedasa.ba